

LITERATUUR

- ARNOLDS, E.J.M. & VAN OMMERING, G., 1996. Bedreigde en kwetsbare paddestoelen van Nederland. Toelichting op de Rode Lijst. IKC-Natuurbeheer, Wageningen.
- BOLLEN, J., 1999. De Inktviszwam, *Clathrus archeri*, al jaren een trouwe gast in Limburg. PSL-Nieuws 6: 16-22.
- BOLLEN, J., (in prep). Kroonjuwelen en andere mycologische snuisterijen 4. Het noordelijk gedeelte van het Bunderbos. Coolia.
- JALINK, L.M., 1995. De aardsterren van Nederland en België. Coolia 38: supplement.
- JALINK, L.M., 1999. Op zoek naar de mycologische kroonjuwelen van Nederland I. De 200 meest waardevolle kilometerhokken. Coolia 42: 143-162.
- JALINK, L.M., P.J. KEIZER, E. BROUWER, R. DOUWES, G.J. IMMERZEEL, M.M. NAUTA, L.P. TOLSMAN, & M. VAN TWEEL, 2001. Oog voor paddestoelen: tips voor beheersmaatregelen gericht op behoud en herstel van mycologische waarden. Coolia 44 (4): 233-249.
- KELDERMAN, P.H., 1991. De aardster (*Geastrum berkeleyi*): een bijzondere vondst. Natuurhistorisch Maandblad 80 (4): 72-73.
- KELDERMAN, P.H., 1994. Parasolzwammen van Zuid-Limburg, Nederland. *Lepiota* s.l. excl. *Macrolepiota*. Natuurhistorisch Genootschap Limburg, Maastricht.
- KELDERMAN, P.H., 1997. Aardsterren en gesteelde stuifballen in Limburg. Natuurhistorisch Maandblad 86 (10): 235-249.

“TOEN WERD HET LANGZAAM WEER TE MOOI ...”

Rob Chrispijn, Jodenweg 1, 8385 GP Vledderveen

Dit is een regel uit 'Onder de appelboom', een gedicht van Rutger Kopland, waarin prachtig wordt verwoord hoe het is wanneer het even wat stiller wordt in je hoofd en je oog krijgt voor het bijzondere alledaagse. Er zijn van die dagen, zo stralend en harmonieus dat je hart vanzelf opspringt en je voor een aantal uren volkomen vrede hebt met het leven en met jezelf. Zo'n zeldzame dag beleefde ik een jaar of vijf geleden toen ik met een paar mycologen naar Zuid-Limburg reed om naar wasplaten te kijken. Onze eerste stop was het Gerendal waar we, gezeten voor het huis van de boswachter, op koffie werden tracteerd.

Het was half oktober en de lucht was intens blauw. Een soort blauw dat aangaf dat in de hogere luchtlagen de temperatuur al behoorlijk aan het zakken was. Maar dicht bij het aardoppervlak koesterden wij ons in een milde nazomerzon. Natuurlijk was het vrijwel windstil; op zo'n dag is dat inclusief. Evenals de interessante gespreksstof en de ontspannen stemming van het gezelschap. Voor mycologen heeft het lot op een dergelijke dag vanzelfsprekend ook wat leuke paddestoelen in petto. Niet zo veel dat je helemaal van slag raakt en nog nachtenlang zit te determineren, maar ook weer niet zo weinig dat je gaat twifelen aan de zin om met het zoeken naar paddestoelen je dag te vullen. Nee, het was precies goed: elke vijf minuten vond iemand van ons groepje wel iets dat de moeite waard was.

Het eerste terrein dat we bezochten was een grasland bij Cottesen. Hier stonden onder meer Wortelend breeksteeltje (*Conocybe alboradicans*), Helmsatijnzwam (*Entoloma infula*) en een heksenkring van de Vale schijnridderzwam (*Lepista panaeolus*). Nauwelijks wasplaten, maar dat veranderde bij een bezoek aan een terrein bij Nijswiller.

Hier ligt een golvend kalkgrasland met enkele verspreide meidoornbosjes, dat extensief wordt beweide. Het zal duidelijk zijn dat het gebruik van kunstmest er achterwege blijft, want anders liepen we hier niet naar wasplaten en andere kalkgraslandpaddestoelen te zoeken.

Wasplaten vertonen vaak een zekere voorkeur voor hellingen. Zo ook hier. De aardigste soorten vonden we op plekken waar het terrein net iets steiler werd. Zoals de Oranje wasplaat (*Hygrocybe flavescens*), de Honingwasplaat (*Hygrocybe reidii*) en de Geelvoetwasplaat (*Hygrocybe flavipes*). Laatstgenoemde is een karakteristieke soort van oude, schrale graslanden op droge, kalkrijke, lemige bodems en in ons land slechts van een handvol vindplaatsen bekend. Nog zeldzamer is de Zwartwordende ridderhoed (*Porpoloma metapodium*), waarvan dit kalkgrasland bij Nijswiller de enige Nederlandse groeiplaats is.

Behalve dat het vinden van zeldzaamheden een kick geeft, draagt het ook bij aan een gevoel van ontzag: er wordt je een blik gegund in de schatkamer van de natuur. Het besef dat de getoonde juwelen zeldzamer zijn dan de robijnen en saffieren in de kluizen van rijke koninkshuizen maakt dat je je op zo'n dag waant in een toonkamer vol schatten die niet onderdoen voor het duurste zestiende eeuwse zilver-smeedwerk.

Als paddestoelenliefhebber kom je in het hoogseizoen eigenlijk altijd tijd te kort, maar aan deze middag in het heuvellandschap bij Nijswiller leek haast geen einde te komen. Aandachtig rondlopen, fotograferen, nieuwe vondsten bewonderen, deskundig commentaar aanhoren, maar ondanks deze activiteiten bleef een gevoel van tijdloosheid overheersen. Ook toen de groene heuvels zich gingen baden in een goudgeel licht en er zich hier en daar een zweem van nachtelijke nevel begon te vormen.

Het werd tijd om weer afscheid te nemen. Ieder ging zijn weegs. Ik mompelde iets van nog een ander terrein bekijken en dat was ik ook van plan, maar bij de auto veranderde ik van gedachte en klom weer omhoog. Vanaf een heuveltop heb ik zitten kijken naar de bomen in beginnende herfstkleuren, naar paarden in een wei en naar de menselijke bedrijvigheid beneden mij. En terwijl de zon langzaam onderging, werd het voor de zoveelste keer die dag allemaal weer te mooi om waar te zijn!